

БЪЛГАРИЯ

ТЕХНИЧЕСКИТЕ УНИВЕРСИТЕТИ

материал на Йордан Карапенчев

България е държава с традиции в техническото образование. През 60-те и 70-те години у нас целенасочено се развиват тежката и химическата индустрия, което (макар да е спорно от екологична и икономическа гледна точка) дава силен тласък на техническите висши училища в страната ни. През 80-те се превръщаме в център на зараждащата се компютърна индустрия за целия източен блок, което

допълнително стимулира създаването на нови и иновативни за времето си дисциплини.

Затова и днес, години по-късно, към техническото образование в България трябва да се подхожда с уважение. Да, вероятно може да се говори за спад на качеството, който характеризира цялата система, но добрата карьерна реализация на възпитаниците на тези университети доказва, че нивото продължава да удовлетворява бизнеса.

В обществото ни обаче има проблем. Да бъдеш инженер или да работиш нещо, което изисква докосване с ръце, а не стоене в офис, вече не се приема за престижно. Липсата на достатъчно технически специалисти както с висше образование, така и със средно, забавя растежа на икономиката ни. Но където има криза, има и възможност. Сега е много добър момент да се ориентира-

където завършват специалисти инженери и са най-тясно специализирани към техническите специалности. Това са Техническите университети в София, Варна и Габрово, Университетът по архитектура, строителство и геодезия; Химикотехнологичният и металургичен университет; Минно-геоложкият университет, Лесотехническият университет, Висшето транспортно и Висшето техническо училище.

Доста дълъг списък, който може да бъде и разширен с още университети, които предлагат отделни технически специалности. Но на този етап трябва да си поставим някакво ограничение. Нито бихме могли да покрием всичко в рамките на един материал, нито е реалистично да кандидатствате на 10 или повече места едновременно. Но това не означава, че местата, които този материал няма да покрие, не заслужават внимание. Живеем във века на информацията и горещо ви препоръчваме да прегледате колкото се може повече възможности.

Избор на специалност и висше училище

Неслучайно комбинираме двата избора в един раздел. Различните висши училища имат добре подготвени преподаватели, учебни планове и традиции в различни направления. Наскоро излезе новата класация на висшите училища на Министерството на образованието, която може да ви помогне при избора. Ето и справка за някои от най-разпространените специалности.

Архитектура, строителство и геодезия

1. Университет по архитектура, строителство и геодезия
2. Академия на министерството на вътрешните работи*
3. Висше транспортно училище „Тодор Каблешков“
4. Минногеоложки университет „Св. Иван Рилски“
5. Висше строително училище „Любен Каравелов“

** И ние бяхме изненадани. Оказва се, че специалност „Пожарна и аварийна безопасност“ влиза в това направление. И, в интерес на истината, там се изучават много дисциплини, свързани със строителството, но няма да можете да станете архитекти в това висше училище.*

Електротехника, електроника и автоматика

1. Технически университет - София
2. Химикотехнологичен и металургичен университет - София
3. Минногеоложки университет „Св. Иван Рилски“
4. Технически университет - Варна
5. Висше транспортно училище „Тодор Каблешков“

Енергетика

1. Технически университет - София
2. Технически университет - Варна
3. Университет по хранителни технологии - Пловдив
4. Тракийски университет

Комуникационна и компютърна техника

1. Технически университет - София
2. Технически университет - Варна
3. Висше транспортно училище „Тодор Каблешков“
4. Нов български университет
5. Русенски университет „Ангел Кънчев“

Общо инженерство

1. Технически университет - София
2. Химикотехнологичен и металургичен университет - София
3. Минногеоложки университет „Св. Иван Рилски“
4. Лесотехнически университет
5. Висше транспортно училище „Тодор Каблешков“

Не може да не ни направи впечатление фактът, че Техническият университет в София е на първо място в почти

те към техническо образование и да си гарантирате успешно кариерно развитие.

Какво е технически университет

Ако трябва да се придържаме стриктно към смисъла на понятието „университет“, то единствено СУ би отговорило на критериите. Но в България (а и в други страни) думата се използва по-либерално и включва различни висши училища. В този материал ние ще говорим за висшите училища,

Всички направления, освен „Архитектура“ (където това висше училище просто не участва). Къде е тайната на успеха на столичния технически университет? Вероятно това отчасти се дължи на факта, че се намира именно в столицата и възпитаниците му имат възможност за по-бърза и по-добре платена кариерна реализация от колегите си в провинцията.

От друга страна трябва да се отбележи, че ТУ-София полага големи усилия за свързване с бизнеса. Например - през последните години редица зали във висшето училище бяха обновени с подкрепата на частни компании. Инициативата идва и от страна на предприятията в столицата, които изпитват най-сериозен глад за технически грамотни специалисти.

40 НА СТО ОТ КОМПАНИИТЕ, КОИТО ИМАТ НУЖДА ОТ ИНЖЕНЕРИ, ИЗПИТВАТ ЗАТРУДНЕНИЯ ПРИ НАМИРАНЕТО НА ПОДХОДЯЩИ КАНДИДАТИ

Другите университети също имат своите предимства. Освен важното регионално значение на висшите училища извън София, университети като ХТМУ и Минногеоложкия обучават кадри по инженерни специалности, които не са застъпени никъде другаде в страната. Това съответно означава и по-сигурна бъдеща реализация за студентите.

Защо в България

Редовните ни читатели вече са се запознали с техническите висши учебни заведения в други страни. Обсъждали сме възможностите за образование в престижните университети от ТУ-9 в Германия, университетите по приложни науки в Холандия и Fachhochschule-тата на Австрия. Нима на този фон българското образование може да се конкурира и защо въобще го обсъждаме? Нека да бъдем реалисти - и световните класации, и бизнесът еднозначно оценяват българската образователна система като по-слаба от тези в Западна Европа.

Но образованието не е само статистики и тънки сметки за бъдещи заплати. Много е важно да правите нещо, което ви доставя лично удовлетворение, да експериментирате и да натрупате житейски опит по време на следването в университет. Затова можем да ви изброим няколко предимства на обучението в България:

- Ще ви излезе по-евтино. Дори и в страните, в които няма такси за обучение, трябва да плащате по-скъпо за пътуване, квартира, храна и т.н. Качеството е по-ниско, но адекватно на инвестицията от ваша страна.

- Винаги можете да направите магистратура или допълнителна специализация в чужбина. Ако започнете образованието си в България, ще можете да проверите дали избраната от вас специалност наистина е нещото, с което искате да се занимавате. Впоследствие можете да натрупате международен опит в чуждестранен университет.
- Ще се запознаете с представители на местния бизнес. Да, завършилите в чужбина имат много големи перспективи, но ако искате да се развие в България, то обучението в български ВУЗ ще ви даде възможност за изграждане на полезни връзки. Вашите преподаватели или състуденти ще се окажат ваши колеги след като завършите.

Какви са възможностите за реализация

Така естествено стигаме и до въпроса с кариерната реализация. От направленията, които изброихме по-рано, има един безспорен лидер както по отношение на заплати, така и по свободни работни места в сектора. Това е „Комуникационна и компютърна техника“. Тук влизат специалности като Софтуерно инженерство, Информационни технологии, Компютърни науки и дори по-иновативни неща като Киберсигурност. Българската Агенция по заетостта изчисли през март 2015 г., че в близките години ще се открият нови 40 000 работни места в този сектор.

Гладът за инженери обаче не се ограничава до компютрите. Проучване на HR агенцията Manpower Group показва, че 40 на сто от компаниите, които имат нужда от инженери, изпитват затруднения при намирането на подходящи кандидати. Това обяснява защо стартовите заплати за тези специалисти рядко падат под четирицифрено число. И накрая трябва да отбележим, че образованието в България не затваря вратите пред вас за работа в чужбина. Напротив - една от причините да има глад за инженери е именно фактът, че много от възпитаниците на родните технически университети напускат страната ни след като завършат.